PARTICIPATIERAAD ASSEN

Participatieraad@assen.nl
Tel. 06-16562532

Het College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Assen / gemeenteraad Assen
Postbus 30018
9400 RA Assen

Assen, 30 september 2025

Betreft: Verordening Jeugdhulp 2026

Geacht College en geachte gemeenteraad,

Inleiding
De Participatieraad Assen heeft kennisgenomen van de conceptverordening Jeugdhulp 2026 en de daarbij behorende adviesaanvraag. Wij waarderen dat de gemeente de verordening heeft herzien en op onderdelen heeft aangescherpt, mede naar aanleiding van landelijke jurisprudentie en de nieuwe inkoop van jeugdhulp. Het opsplitsen van de gecombineerde Wmo- en jeugdverordening in twee aparte verordeningen zien wij als een stap vooruit in helderheid en leesbaarheid. Tegelijkertijd constateren wij dat er bij de uitwerking van de verordening nog belangrijke punten zijn die aandacht vragen. Het gaat daarbij niet alleen om de inhoud van bepaalde artikelen, maar ook om de uitvoering en communicatie richting jeugdigen en ouders. Voor ons staat voorop dat de verordening niet alleen juridisch correct moet zijn, maar ook praktisch toepasbaar, begrijpelijk en betrouwbaar voor inwoners. In dit advies gaan wij in op een aantal aandachtspunten die volgens de Participatieraad nodig zijn om de verordening en de uitvoering ervan verder te versterken.

Gezinsondersteuning voor pasgeborenen
Wij vinden het positief dat er in de conceptverordening een apart artikel is opgenomen over gezinsondersteuning voor pasgeborenen. Daarmee wordt onderstreept dat Assen oog heeft voor de kwetsbare fase rond geboorte en de eerste levensjaren. Toch blijft in dit artikel onduidelijk wat er concreet van ouders verwacht wordt bij het aanvragen en ontvangen van ondersteuning. Begrippen als “eigen inzet” of “verwachting van ouders” zijn voor meerdere uitleg vatbaar. Wij adviseren daarom om in de verordening of in de nadere regels duidelijker te beschrijven welke rol of inzet van ouders verwacht mag worden, hoe wordt beoordeeld of ouders daaraan kunnen voldoen en op welke manier maatwerk wordt geboden als ouders dat niet zelfstandig kunnen organiseren. Zo krijgt dit artikel meer betekenis in de praktijk en wordt voorkomen dat gezinnen in een kwetsbare situatie afhaken of zonder hulp blijven.

Stappenplan Centrale Raad van Beroep
Een belangrijke verbetering is dat het stappenplan van de Centrale Raad van Beroep nu expliciet in de verordening is opgenomen. Daarmee krijgen inwoners meer rechtszekerheid, omdat zij kunnen zien welke stappen de gemeente verplicht is te doorlopen bij het beoordelen van een aanvraag voor jeugdhulp. Wij adviseren wel om dit stappenplan ook in begrijpelijke taal beschikbaar te maken. De huidige juridische formulering maakt niet altijd duidelijk wat dit in de praktijk voor gezinnen betekent. Het zou daarom goed zijn als de gemeente ook een toegankelijke versie publiceert, bijvoorbeeld in de vorm van een schema of infographic, waarin inzichtelijk wordt gemaakt welke stappen de gemeente doorloopt, wat de inwoner zelf kan verwachten of moet aanleveren en hoe

Participatieraad@assen.nl
Tel. 06-16562532

een besluit uiteindelijk tot stand komt. Zo wordt de juridische waarborg niet alleen op papier geborgd, maar ook in de praktijk herkenbaar en bruikbaar.

Eigen kracht en probleemoplossend vermogen
De aanscherping van de begrippen eigen kracht en probleemoplossend vermogen zien wij als een verbetering. Dit versterkt de rechtszekerheid van inwoners en verplicht de gemeente zorgvuldig te onderzoeken of een gezin redelijkerwijs zelf in staat is een hulpvraag op te lossen. Wij vinden het van belang dat de gemeente hierbij niet alleen kijkt naar wat ouders of hun netwerk in theorie zouden kunnen doen, maar vooral ook naar de daadwerkelijke belasting in de praktijk. Het onderscheid tussen kortdurende ondersteuning, waarbij tijdelijk extra inzet uit het netwerk vaak haalbaar is, en langdurige ondersteuning, waarbij blijvende inzet de draaglast kan overschrijden, moet nadrukkelijk worden meegenomen. Zo wordt voorkomen dat gezinnen overvraagd raken en wordt tijdig passende jeugdhulp ingezet.

Zorg in natura, PGB en keuzevrijheid
De wijze waarop de nieuwe verordening de toegang tot zorg vormgeeft, brengt ook risico's met zich mee. Omdat huisartsen en buurtteams vooral verwijzen naar gecontracteerde aanbieders, kan de keuzevrijheid van inwoners in de praktijk beperkt zijn. Niet altijd is duidelijk welke aanbieders wel en niet gecontracteerd zijn, en wat dit betekent voor de mogelijkheden van jeugdigen en ouders. Ook de financiële gevolgen van een keuze voor een niet-gecontracteerde aanbieder zijn vaak niet op voorhand helder. De praktijkondersteuner jeugd kan hier een belangrijke rol in spelen door gezinnen actief en in begrijpelijke taal te informeren over het beschikbare zorgaanbod, de verschillen tussen zorg in natura en PGB en de financiële consequenties van een afwijkende keuze. Wij maken ons daarnaast zorgen over de termijnen: wanneer een beroep wordt gedaan op een niet gecontracteerde aanbieder duurt de beoordeling door de gemeente vaak te lang, waardoor noodzakelijke zorg te laat start. Bovendien is nog onduidelijk met welke aanbieders de gemeente per 2026 contracten gaat afsluiten en of deze informatie tijdig bij de POJ en de buurtteams terechtkomt. Het is naar onze mening van groot belang dat inwoners volledig en tijdig geïnformeerd worden, dat de POJ hierin een actieve rol krijgt en dat verzoeken voor afwijking van het gecontracteerde aanbod snel en transparant worden afgehandeld.

Inclusief en genderneutraal taalgebruik
Wij waarderen dat in de conceptverordening is opgenomen dat bij het gebruik van het woord "zijn" ook "haar" of "hen" kan worden gelezen, zodat alle genderidentiteiten worden omarmd. Dit getuigt van een inclusieve intentie. Toch zien we dat in de verdere artikelen vaak nog de traditionele hij/zij-vorm wordt gebruikt, wat verwarrend kan zijn en afbreuk doet aan de bedoeling om iedereen inclusief aan te spreken. Wij adviseren daarom om consequent genderneutraal taalgebruik te hanteren. Dit kan door bijvoorbeeld te spreken over "de jeugdige en diens ouders" of door meervoudsvormen te gebruiken zoals "jeugdigen en hun ouders". Op die manier wordt de verordening beter leesbaar, meer in lijn met de inclusieve bedoeling en toegankelijker voor alle inwoners.

Hardheidsclausule en klachtencommissie jeugd
Wij zien het als een positieve ontwikkeling dat in de nieuwe jeugdverordening een hardheidsclausule wordt opgenomen. Daarmee kan de gemeente afwijken van de regels wanneer strikte toepassing tot een onredelijke of onbillijke uitkomst zou leiden. Dit geeft inwoners extra rechtszekerheid en de mogelijkheid om in schrijnende situaties toch passende ondersteuning te krijgen. Het is wel van belang dat duidelijk wordt gecommuniceerd hoe en wanneer inwoners hierop een beroep kunnen doen, zodat deze clausule ook in de praktijk toegankelijk is. Daarnaast verwijst de verordening naar

Participatieraad@assen.nl
Tel. 06-16562532

de komst van een klachtencommissie jeugd. Op dit moment bestaan er slechts voorbereidingen en lopen klachten nog via de algemene gemeentelijke klachtenprocedure, die niet onafhankelijk is en niet specifiek op jeugdhulp gericht. Dat betekent dat ouders en jeugdigen nu nog geen beroep kunnen doen op een aparte, onafhankelijke commissie. Wij maken ons zorgen dat de klachtencommissie pas na de inwerkingtreding van de verordening operationeel zal zijn, waardoor misverstanden of rechtsonzekerheid kunnen ontstaan. Wij adviseren daarom nadrukkelijk om de klachtencommissie jeugd tijdig vóór 1 januari 2026 in te stellen, zodat de gemeente aan haar wettelijke verplichting voldoet en ouders en jeugdigen de zekerheid hebben dat hun klachten onafhankelijk en zorgvuldig behandeld worden.

Slot
Met dit advies willen wij bijdragen aan een verordening die niet alleen juridisch stevig is, maar ook in de praktijk houvast en vertrouwen geeft aan jeugdigen en hun ouders. Wij waarderen de stappen die de gemeente Assen zet met de nieuwe Jeugdverordening 2026 en zien de voorgestelde verbeteringen als een goede basis. Tegelijkertijd vragen wij nadrukkelijk aandacht voor de punten die wij in dit advies hebben genoemd. Zij zijn van belang om te voorkomen dat gezinnen in de praktijk vastlopen of onnodig onzekerheid ervaren.

Met vriendelijke groet,
Participatieraad Assen

Mellie Lumalessil-Metiarij
Voorzitter

Augusta Miedema
Secretaris